

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

51. An irregularitas, quam nemo scit, nisi ipse homicida,, sit ab Episcopo dispensabilis, ut ministrare possit in Ordinibus susceptis, licet non possit ad Superiore ascendere? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

factum per insidias, vel industriam; quod tamen Concilium videtur requirere vt dicatur voluntariū. Imò si homicidium casuale sit publicum, potest dispensare Episcopus ad minores Ordines tantum, & ad beneficium simplex. Ita Lessius loc. cit. num. 36. Auila dub. 2. concl. 2. & 3. & alij.

Sup. hoc si-
gnanter legi-
doctrinam
in Ref. n. 6.
præsertim &
supra ex. 8. et
4. §. ult. & 9.
eius Canon.

RESOL. L.

An in aliquo casu Episcopus possit dispensare cum irregulari ex homicidio occulto, vt ministrare in Ordinibus susceptis?

Et notatur, an Episcopus possit etiam post Concilium Tridentinum dispensare cum homicida voluntario ad vsum saltem minorum Ordinum & ad beneficium simplex?

Et asseritur posse Episcopum in irregularitatem incursum ex bello dispensare cum Clericis constitutis in Sacris, ne mendicare cogantur, & ad beneficium obtinendum. Ex p. 4. tr. 3. Ref. 100.

Sup. conten-
to in hac
Ref. dempra
diffic. postea
in fine huius
Ref. lege do-
ctrinam Ref.
præsertim &
seq. & infra
ex Ref. 52. §.
7. tr. 1. Ref.
53. et in 10.
295 §. Verū.
signanter ad
medium, à
vers. Hæc se-
tentia, &
melius in
alio §. eius
annot. & su-
pra in Ref.
34. latè à §.
Secundū du-
bium, vique
ad §. Tertium.
Sed si ibi
prius perre-
gis. §. Sed
ego quid. fa-
cilis hanc
quæst. termi-
nare pote-
ris.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè urgente magna ne-
cessitate scandali, vel alia, & difficili exis-
tente recursum ad Papam, vel propter inopiam, vel ma-
gnam distantiam; & hoc siue ex eius ordinaria po-
testate, siue ex tacita Pontificis commissione, non
enim credendum est, Papam sibi dispensationem re-
feruasse, in tanto animatum periculo, vt de dispensa-
tione in impedimentis dirimentibus matrimonij dixit
Sanchez lib. 2. disp. 4. num. 7. & Doctores communi-
ter. Et ita nostram sententiam ex Henriquez, &
Syluestro docet doctus Petrus Cornejo. in 3. part. D.
Thoma, tract. 5. de irregulari. disp. 1. dub. 4. quæst. 4.
& ante illum Auila de cens. part. 7. disp. 6. sect. 5. dub. 3.
in fine conclusionis.

2. Notandum est tamen hic obiter, Henriquez
lib. 1. 4. cap. 14. num. 1. docere Episcopum posse etiam
modo post Concilium Tridentinum dispensare cum
homicida voluntario ad vsum saltem minorum Or-
dinum, & lib. 1. 3. cap. 57. num. 1. docet posse dispen-
sare cum eo beneficium simplex, quia existimat
Concilium Tridentinum non abtulisse ab Episcopis
id quod aliàs erat omnibus iure communi concessum,
vt cap. 20. de clericis pugnans in duello, vbi
vtrumque videtur Episcopis concedi. Sed hæc sen-
tentia, pace viri doctissimi, falsa videtur, & conuin-
citur ex verbis Concilij, ibi, *Nec illis aliqua bene-
ficia Ecclesiastica, etiamsi curam non habeant anima-
rum, conferri liceat, sed omni Ordine & beneficio
Ecclesiastico perpetuo careant.* Vbi clarè loquitur de
beneficio simplici, & etiam de vfu minorum Ordini-
um, cum talis vfu officium sit Ecclesiasticum. Et
hæc omnia docet Cornejo vbi supra quæst. 2. Non
definam tamen hic adnotare Gulielmum Mercetum
de Sacram. in 3. part. D. Thoma, quæst. 24. dub. 9. n.
1. asserere posse Episcopum in irregularitatem in-
cursum ex bello dispensare cum Clericis constitutis
in sacris Ordinibus ne mendicare cogantur, & ad
beneficium obtinendum, sed hoc etiam videtur con-
tra mentem Concilij.

Sup. hoc si-
pra lege Ref.
38. & aliam
eius prima
not. & ex
Ref. 39. §.
ult.

RESOL. LI.

An irregularitas, quam nemo scit, nisi ipse homicida, sit ab Episcopo dispensabilis, vt ministrare possit Ordinibus susceptis, licet non possit ad superiores ascendere? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. ex Ref. 51. §. Secundum dubium.

§. 1. **Q**uoad secundum dubium affirmatiuam sententiam docet nouissimè Texeda rom. 2. lib. 3. tract. 3. num. 188. vbi sic ait: Potest Episcopus dispensare in irregularitate ex homicidio occulto, dummodo ita sit occultum, vt nullus alius sciat id delictum fuisse commissum à tali persona, nisi solus ipse homicida. Vnde subiungit, quod cum huiusmodi irregulari potest Episcopus dispensare, vt ministrare possit in Ordinibus susceptis, & illos exerceat, licet non vt ascendere possit ad altiores gradus Ordinis. Immo Couarruias ipse admittit opinionem eorum tanquam probabilem, qui fatentur posse Episcopum dispensare cum huiusmodi homicida voluntario omnino occulto, vt ascendere possit ad superiores ordines. Probatur tamen ista sententia, quia Concilium Tridentinum non auferit ab Episcopis facultatem dispensandi in irregularitate contracta ex homicidio omnino occulto, cuius conficius nemo sit, nisi ipse homicida: ergo sicut Episcopi ante Concilium poterant dispensare in prædicta irregularitate, id etiam possunt post Concilium attentio iure communi. Probo consequentiam; quia in casu dubio melior est conditio possidentis: ergo cum lex noua in casu dubij interpretari debeat, vt in minimo ius commune laedatur, necessariò iuxta illud lex noua Concilij est interpretanda, dum non constet expresse de abrogatione priuilegij: abrogatio enim legis antiquioris vitanda est, vnde cum Episcopi attentio iure communi dispensare poterant in prædicta irregularitate, attentio iure communi etiam id possunt post Concilium: additur etiam, quod Episcopi possunt dispensare in irregularitate ex homicidio omnino occulto, est res valde fauorabilis, & ideo clausula illa Concilij interpretari debet, si fieri potest, in fauorem Episcoporum.

2. Obicies: Concilium Tridentinum in prædicta sess. cap. 7. expresse asserit, quod in homicidio voluntario, (etiamsi fuerit occultum) non liceat dispensari. Respondeo Concilium non loqui de homicidio omnino occulto, sed aliquo modo; scilicet de illo, quod in iudicio probari non potest. Ita respondet Couarruias, quibus ego addo, quamuis aliàs sciatur aliunde, etsi in iudicio probari non possit. Respondeo secundò, quod Concilium in illo Decreto solum intendit ostendere difficultatem maximam, quæ erga dispensationem in irregularitate quæ oritur ex homicidio voluntario fieri debet non autem intendit limitare auctoritatem Episcoporum: & ideo ait, non licet, id est, non conuenit vt in huiusmodi irregularitate fiat communitè, & absque grauissima difficultate dispensatio, & pateat aliquo modo de homicidio. Huc vsque Texeda. Sed communis opinio Doctorum aduersatur huic Texeda, licet viri docti, sententiæ: sicut & Sylus, & Praxis Curia Romanæ, vt ego alibi docui.

RESOL. LII.

An Episcopus in aliquo casu possit dispensare cum homicida voluntario ad suscipiendos sacros Ordines?

Ex quo inferitur, quod urgente necessitate seu scandalo, non sit facilis recursus ad Summum Pontificem, potest Episcopus dispensare cum homicida voluntario, occulto tamen, vt ministrare in susceptis Ordinibus sacris.

Etiàmque deducitur, dum hac tria concurrunt in matrimonio celebrato, cum occulto impedimento dirimente, scilicet difficultate recursus ad Summum Pontificem, scandalum, si est sepa

Sup. hoc d. uab. cedent. Ref. 8. et alij. primari. annot. num.

Sup. hoc Ref. 100.

Sup. hoc Ref. 100.

Sup. hoc Ref. 100.